

Årsberetning for 2008 fra styret i Strømmestiftelsen

Strømmestiftelsen (SF) arbeider for å sette mennesker i stand til å overvinne fattigdommens grunnleggende årsaker. Strømmestiftelsens identitet er basert på kristne verdier, slik de kommer til syne i Jesu Kristi liv og lære. Strømmestiftelsen spiller en katalyserende rolle ved å sette marginaliserte samfunnsgrupper i stand til selv å kunne tilfredsstille sine grunnleggende behov og skaffe seg tilgang til resurser og beslutningstakingsorganer, og slik arbeide for et mer rettferdig samfunn.

Styrets arbeid

Styret har hatt 6 møter i 2008 og behandlet 51 saker. Følgende styremedlemmer ble gjenvalgt: Liv Næss og Geir Magnus Nyborg (Styreleder). I tillegg ble ett nytt styremedlem, Svein Ove Faksvåg, valgt for å erstatte Solfrid Lind. Styrets arbeid har i stor grad dreid seg om å utarbeide en femårig "masterplan" for Strømmestiftelsen, som vil stake ut den strategiske retningen for organisasjonen i tidsrommet mellom 2009 og 2013.

Masterplanen

SF har vært igjennom en over seks måneder lang planleggingsprosess som har involvert ansatte på hovedkontoret og regionskontorene, samt våre partnere i landene vi arbeider i. Masterplanen som ble utarbeidet, er en global plan som definerer rammene for alle Strømmestiftelsens aktiviteter, dens interne utviklingsarbeid og informasjons- og innsamlingsarbeidet i Norge. Den er også en strategisk plan som skisserer de viktigste strategiske valgene Strømmestiftelsen gjør i sin tilnærming til utviklingsarbeid, hvilke prioriteringer vårt arbeid vil fokusere på, samt hvordan organisasjonen trenger å endres for å tilpasses den overordnede retningen.

Valg av land

Strømmestiftelsen legger stor vekt på sin desentraliserte profil og mener at dette trekket vil lette samarbeidet med lokale sivilsamfunnsorganisasjoner. Plasseringen av regionskontorene har historiske forklaringer. Hvert kontor er ansvarlig for programmene i mer enn ett land, og det har i tiden som har gått siden regionskontorene ble opprettet, skjedd flere endringer i forhold til hvilke land Strømmestiftelsen har hatt aktiviteter i. Stiftelsen har trukket seg ut av noen land og gått inn i andre.

Strømmestiftelsen har utarbeidet følgende prinsipper for å velge nye programland. Prinsippene er fundert i en erkjennelse av at Strømmestiftelsens arbeid utføres i en større kontekst, som i stor grad vil være avgjørende for hvor godt stiftelsen når sine mål. Utvikling og politiske beslutninger på nasjonalt nivå er viktige forutsetninger for resultatet og virkningen av Strømmestiftelsens aktiviteter. Nye land vil derfor bli valgt på grunnlag av:

- FNs menneskelige utviklingsindeks (HDI), som er et flerdimensjonalt mål på fattigdom
- Antall innbyggere under fattigdomsgrensen
- Andel lese- og skrivekyndige
- Landets sosiopolitiske situasjon
- Graden av intervensjoner fra nasjonale myndigheter og andre aktører
- Regional koherens, som gir mulighet for gjensidig utveksling og berikelse av ideer og prosjekter over landegrensene
- Muligheten for å nå så mange mennesker om mulig og maksimere effekten av prosjektene
- Muligheten for nasjonal og internasjonal finansiering
- Strømmestiftelsens eksisterende infrastruktur og merkevarebygging

Strømmestiftelsen vil i de neste fem år arbeide i følgende fire regioner: Øst-Afrika, Vest-Afrika, Asia og Sør-Amerika. Femårsplanens operasjonsland vises i tabellen nedenfor:

Regioner og land

REGION	Land	Kontorer
Vest-Afrika	Mali, Burkina Faso, Niger	Regionskontor i Bamako i Mali. Strømmestiftelsen vil muligens ha behov for et underkontor i Ouagadougou i Burkina Faso.
Øst-Afrika	Uganda, Sudan, Tanzania og Kenya ¹	Regionskontor i Kampala i Uganda og underkontor(er) i Sudan.
Asia	Sri Lanka, Bangladesh, Nepal ² og Myanmar ³	Regionskontor i Colombo på Sri Lanka og underkontor i Dhaka i Bangladesh.
Sør-Amerika	Peru og Bolivia	Regionskontor i Lima i Peru

Tematiske mål og intervensjonslinjer

Strømmestiftelsen har besluttet å organisere sine aktiviteter i hvert programland etter seks *intervensjonslinjer*, som i forskjellige kombinasjoner antas å bidra til oppnåelsen av et begrenset sett *tematiske mål*. Intervensjonslinjene er satt sammen av forskjellige aktiviteter, basert på våre ansattes ferdigheter, evner, kompetanse og erfaring, og kan ses på som en meny som programsjefer kan velge fra for å sette sammen et landprogram. Av planleggings- og kapasitetsårsaker har Strømmestiftelsen begrenset programmene til maksimum fire tematiske mål per region.

Strømmestiftelsen vil organisere sitt arbeid etter følgende intervensjonslinjer:

- Tilby helhetlige finansielle og ikke-finansielle tjenester til fattige, dvs. drift av mikrofinansprosjektene, inkludert forberedelser og oppfølging for å sikre rett forvaltning av mikrofinansmidlene på alle nivåer.
- Tilby lokalsamfunnsstyrt mikrofinans (CMMF). Dette er en modell for forvaltning av mikrofinansressurser som involverer lokalsamfunnsgrupper og gruppeorganiseringen av forvaltningen av ressursene.
- Styrke grunnutdanning (formell og uformell). Dette gjelder hele rekken av Strømmestiftelsens engasjement i å styrke formell grunnutdanning, samt også omsorg for barn og voksne som av ulike grunner ikke passer inn i modellene for formell utdanning. Strømmestiftelsen har utviklet alternative modeller for marginaliserte grupper (f.eks. gatebarn og unge jenter) i flere land.
- Kultur for utvikling av sosiale ferdigheter, samt leder- og verdiutvikling.
- Bevisstgjøring av ungdom om deres rettigheter.
- Styrking av lokalsamfunn for demokratisering.

Norads organisasjonsgjennomgang

I januar og februar 2008 foretok en uavhengig gruppe oppnevnt av Norad en organisasjonsgjennomgang ved slutten av en femårig rammetilskuddsavtale mellom Strømmestiftelsen og Norad. Gruppen konkluderte med at det var mange positive sider ved Strømmestiftelsens arbeid, men også noen spesifikke utfordringer når det gjaldt organisasjonsstruktur og tydeligere definering innen utdannelsessektoren. De kommenterte også spesielt at Strømmestiftelsen har en imponerende god økonomistyring.

Gruppen anbefalte Norad å inngå en ny femårig tilskuddsavtale med Strømmestiftelsen, og denne har nå blitt underskrevet med en liten økning i tilskuddet i forhold til den forrige avtalen. Anbefalingene er til fulle tatt hensyn til i masterplanen.

¹ I Kenya er partnerne begrenset til noen få MF-partnere, og et par partnere som blir kontrollert fra hovedkontoret.

² Styret har besluttet å vente med å gå inn i Nepal til øremerkede midler er på plass

³ Myanmar er et land der Strømmestiftelsen ønsker å starte arbeid så fort den politiske situasjonen gjør det mulig og en passende partner er funnet. Inntil det skjer, har vi ingen konkrete planer for Myanmar.

Konsolidering av Strømmestiftelsens mikrofinansvirksomhet

Norad bekreftet i løpet av 2008 at de ikke vil kreve tilbakebetaling av tilskuddene som har blitt brukt i Strømmestiftelsens mikrofinansvirksomhet som resirkulerende lånekapital.

Det betyr at mikrofinansvirksomheten for første gang har blitt konsolidert inn i Strømmestiftelsens regnskap i 2008, etter egenkapitalmetoden.

I løpet av året har styret godkjent en gjenopplivning av Strømme Microfinance AS (SMFAS). Alle aktivitetene og midlene fra mikrofinansavdelingen ble overført til aksjeselskapet 01.01.09, under følgende forutsetninger:

- Strømmestiftelsens styre er både generalforsamling og styre for SMF AS.
- Strømmestiftelsens generalsekretær vil være selskapets administrerende direktør.
- SMF AS' utnevnte administrerende direktør skal delegere administrasjonen av SMF AS, inkludert hovedkontorets ansvar for alle Strømmestiftelsens mikrofinansaktiviteter til mikrofinanslederen.

Konsolideringen av mikrofinansvirksomheten i 2008 har hatt vesentlig innvirkning på tallene, som også har blitt kalkulert på nytt for 2007. Det finnes ikke lenger noen resirkulerende "kredittkomponent" på inntektssiden, men totalresultatet for mikrofinans er inkludert i aktivitetskontoen, og netto aktiva er inkludert i balansen. En betydelig del av mikrofinansporteføljen befinner seg hos Strømmestiftelsen. Dette betyr at dette netto mikrofinansresultatet, samt netto aktiva, er inkludert både i Strømmestiftelsens eget regnskap og det konsoliderte regnskapet. Det konsoliderte regnskapet inkluderer Strømme Microfinance Asia (Guarantee) Ltd, som opererer på Sri Lanka, og Strømme Microfinance East Africa Ltd, som opererer i Øst-Afrika.

Økonomiske overskrifter

Konsolidert regnskap

Det konsoliderte overskuddet for 2008 var 46 millioner, sammenlignet med 8,4 millioner i 2007. Denne dramatiske økningen skyldes i hovedsak valutakursendringer, siden mikrofinansporteføljen er benevnt i utenlandsk valuta og verdien av denne steg betraktelig mot den norske krona i løpet av 2008.

Den totale egenkapitalen økte med 42,6 millioner kroner, og utgjør totalt 173,9 millioner ved årets slutt. Pengeflyten fra operasjonsaktivitetene er tilfredsstillende. Totale likvide midler ved årets slutt utgjorde 24,1 millioner kroner, og vi har tilfredsstillende likviditet ved årsskiftet.

Strømmestiftelsen

Total inntekt i 2008 var 129,9 millioner kroner, sammenlignet med 127,1 millioner kroner i 2007. Inntekt fra offentlig sektor gikk ned fra 56,3 millioner kroner i 2007 til 54,5 millioner kroner i 2008. Forskjellen skyldes variasjoner i tilskudd fra UD til katastrofehjelp. Nivået på private gaver har holdt seg stabilt; 53,5 millioner i 2007 mot 53,4 millioner i 2008, og inntektene fra næringsliv har gått ned fra 7,5 millioner i 2007 til 6,4 millioner i 2008.

Den økonomiske støtten til prosjekter utgjorde i 2008 totalt 103,9 millioner, sammenlignet med 95,4 millioner i 2007. Årsresultatet etter endring i øremerket kapital var et overskudd på 8,6 millioner kroner, sammenlignet med et overskudd på 0,9 millioner i 2007 før mikrofinansoperasjonene er regnet med. Etter at mikrofinans er lag inn, blir årsresultatet 37,7 millioner kroner, sammenlignet med 1,7 millioner i 2007.

Nøkkeltallene for Strømmestiftelsen som en prosentandel av de samlede kostnadene i 2008 er: Administrasjon 7,1 % (7,7 i 2007), innsamling 11,6 % (10,5) og formål 81,3 % (81,8). Det var en økning i innsamlingskostnadene i 2008 grunnet ekstrakostnader i forbindelse med relanseringen av

Hjertevenn-programmet, Strømmestiftelsens hovedprodukt for individuelle gaver. En forklaring på hvordan Strømmestiftelsen har allokert utgiftene mellom administrasjon, innsamling og formålskostnader, er vist i bokføringsprinsippene.

Styret og generalsekretæren mener det er korrekt å presentere årsrapporten under forutsetning om fortsatt drift. Organisasjonen er i en god økonomisk og finansiell posisjon, med sitt fundament i det norske pengeinnsamlingsmarkedet og sine gode forbindelser med NORAD og Utenriksdepartementet.

Arbeidsmiljø og ansatte

Arbeidsmiljøet hos Strømmestiftelsen er ansett å være godt. Samarbeidet med fagforeningene har vært konstruktivt og har bidratt positivt til utviklingsarbeidet.

Sykefraværet på hovedkontoret var rundt 5 % (2,7 % i 2007) av samlet arbeidstid, inkludert svangerskapsrelatert sykdom. Organisasjonen har en bedriftslegeordning. Det var i løpet av året ingen alvorlige arbeidsulykker som medførte materielle ødeleggelser eller personskader.

I 2008 var det 4 (4) kvinner og 3 (3) menn i styret. Blant de ansatte på hovedkontoret ved årets slutt var det 13 (14) kvinner og 22 (21) menn, og 26 (23) kvinner og 51 (46) menn arbeidet i regionene (inkludert alle i mikrofinans og prosjekter). Strømmestiftelsen streber etter kjønnslikevekt på alle nivåer og er oppmerksom på dette når nye medarbeidere ansettes.

Organisasjonens forurensing av det ytre miljøet vil i hovedsak være av indirekte art. Styret mener at dette har minimal forurensingseffekt på det ytre miljøet. Organisasjonen har ingen pålegg fra offentlige myndigheter som ikke er oppfylt.

Risiko

Styret fortsetter å overvåke Strømmestiftelsens finansrisiko, som først og fremst er knyttet til valutaendringer. Mesteparten av Strømmestiftelsens kostnader er benevnt i valutaer knyttet opp mot amerikanske dollar eller euro, og siden mesteparten av inntektene er i norske kroner, spiller valutakurser en stor rolle når det gjelder hva Strømmestiftelsen er i stand til å levere til sine partnere i Sør. På grunn av utformingen av Strømmestiftelsens avtaler med disse partnerne er det imidlertid ikke Strømmestiftelsen som tar risikoen, men partnerne selv. I løpet av 2008 har Strømmestiftelsen inngått avtaler om fast valutakurs for å sikre budsjettene for 2008 og 2009 på den gunstige kursen mellom norske kroner og amerikanske dollar.

Organisasjonen har ingen ekstern opplåning, slik at det ikke kommer til å være noen alvorlige konsekvenser for organisasjonen hvis rentene skulle øke betydelig. Kredittrisikoen er knyttet til mikrofinansvirksomheten, og i 2008 ble beslutningen tatt om å overføre alle aktiva fra mikrofinansvirksomheten til SMF AS, et heleid datterselskap av Strømmestiftelsen.

Framtidsperspektiver – finanskriser?

Strømmestiftelsen har reforhandlet en femårig rammetilskuddsavtale med Norad, og framtidsperspektivene anses som gode når det gjelder offentlig finansiering. Styret forventer at inntektene fra private gaver kommer til å bli påvirket av den globale finanskrisen, og Strømmestiftelsen har tatt forholdsregler for å diversifisere kildene til privat finansiering ved å inngå et nytt partnerskap med Geneva Global, et USA-basert fond for filantroper som er interessert i internasjonalt utviklingsarbeid. Etter å ha arbeidet med Geneva Global de siste to årene og mottatt betydelig økonomisk støtte, går Strømmestiftelsen nå inn i et felles prosjekt for å søke støtte direkte fra USA og Storbritannia. Ved å bruke Geneva Globals respekterte merkenavn og nettverk vil man kunne jobbe mot rike enkeltpersoner, legater og stiftelser med relativt lave kostnader, og så langt er resultatene oppmuntrende. Å få inn amerikanske dollar på inntektssiden i tillegg til utgiftssiden vil også redusere valutarisikoen.

Konklusjon

Styret ønsker å takke lederteamet og alle de ansatte for resultatene i 2008. Samarbeidet med lokale partnere har vært meget godt, og gjennom kontinuerlig kompetansebygging på alle nivåer av organisasjonen har vi grunn til å tro at enda flere mennesker har blitt gitt den muligheten de fortjener til å komme ut av fattigdommen.

Disponering av årets resultat

- Strømmestiftelsens overskudd på NOK 8 592 145 er overført til annen egenkapital. Overskuddet på NOK 37 460 797 fra mikrofinans er overført til egenkapital bundet til mikrofinans i Strømmestiftelsen.

Kristiansand, 14. mai 2009

Geir Magnus Nyborg
Styreleder

Svein Ove Faksvåg

Joanna Ilbouodo Kabore

Egil Gjesteland

Gunvor K. Andresen

Olaf Gundersen

Liv Næss

Øyvind Aadland
Generalsekretær